

REPUBLIKA HRVATSKA
ISTARSKA ŽUPANIJA

OPĆINA GRAČIŠĆE
OPĆINSKI NAČELNIK
Loža 1, 52403 Gračišće

KLASA: 325-01/26-01/13
URBROJ: 2163-17-01-01-26-6
Gračišće, 10. rujna 2026.

OPĆINSKO VIJEĆE
OPĆINE GRAČIŠĆE

Predmet: Pravno i stručno obrazloženje Općinskog načelnika povodom peticije mještana naselja Gračišće za ukidanje komunalne naknade

U pritvku materijala za predstojeću sjednicu Općinskog vijeća, Općinski načelnik, nastavno na zaprimljenu predstavku – Peticiju mještana naselja Gračišće od 12. svibnja 2026. godine, kojom potpisnici zahtijevaju potpuno ukidanje obveze plaćanja komunalne naknade zbog neugodnih mirisa i nefunkcionalnosti uređaja za pročišćavanje otpadnih voda (pročistača), daje članovima Općinskog vijeća sljedeće obrazloženje:

1. Pravna neprovedivost i suprotnost Zakonu o komunalnom gospodarstvu

Komunalna naknada je javno davanje i strogo namjenski prihod proračuna jedinice lokalne samouprave. Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu, sredstva komunalne naknade namijenjena su isključivo financiranju održavanja komunalne infrastrukture na području cijele općine (javna rasvjeta, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje javnih površina i dr.).

Članak 95. Zakona o komunalnom gospodarstvu izričito propisuje da se općinskom Odlukom o komunalnoj naknadi mogu utvrditi opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja. Međutim, ta oslobođanja u pravnoj praksi Republike Hrvatske moraju biti opća, nediskriminatorna i ujednačena za sve obveznike koji se nalaze u istoj situaciji. Ona se u pravilu odnose na:

- Socijalni status obveznika (korisnici zajamčene minimalne naknade, samci s niskim primanjima).
- Višu silu (nekretnine uništene ili teško oštećene u potresu, poplavi ili požaru, zbog čega su proglašene neuporabljivima).

Smještaj infrastrukturnog objekta u prostoru, pojava neugodnih mirisa ili subjektivno smanjenje tržišne vrijednosti nekretnina nisu zakonska osnova za oslobođanje od komunalne naknade prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu. Donošenje odluke o selektivnom ukidanju naknade pojedinim kućanstvima izvan zakonskih okvira predstavljalo bi nezakonit pravni akt koji bi nadležno Ministarstvo ili Visoki upravni sud u postupku nadzora zakonitosti ukinuli.

2. Financijski rizik i opasan pravni presedan

Visina komunalne naknade zakonski se utvrđuje prema zonama, pri čemu zone izravno ovise o stupnju opremljenosti naselja komunalnom infrastrukturom (asfalt, javna rasvjeta, javna odvodnja). Naselje Gračišće spada u infrastrukturno opremljenu zonu i ima pripadajući koeficijent zone.

Uvođenje presedana prema kojem se obveznici oslobađaju plaćanja javnog davanja zbog nuspojava infrastrukture koju posjeduju, stvara neodrživu situaciju:

- **Neravnopravnost:** Na području Općine postoje čitava naselja koja uopće nemaju javnu kanalizacijsku mrežu, već mještani sami o svom trošku prazne septičke jame, a istovremeno uredno plaćaju komunalnu naknadu.
- **Lančana reakcija:** Ako bi se mještani koji *imaju* infrastrukturu oslobodili plaćanja, svi mještani koji infrastrukturu *nemaju* stekli bi legitimno pravo tražiti trajno ukidanje naknade. To bi dovelo do trenutnog urušavanja proračuna Općine, čime bi se onemogućilo funkcioniranje javne rasvjete i održavanje cesta na području cijele Općine.

3. Stručno-tehničko stanje pročištača i stvarni uzroci problema

Općina Gračišće iz proračunskih sredstava godišnje izdvaja između 6.000,00 i 8.000,00 eura isključivo za izvanredne sanacije, čišćenja uređaja i nesmetan rad za pročišćavanje otpadnih voda.

Prema izvještajima, do zagušenja bioloških filtera, kvarova na opremi i posljedičnog širenja nesnosnih neugodnih mirisa dolazi i zbog nepropisnog odlaganja krutog i tekućeg otpada u javni sustav odvodnje (otpadna i jestiva ulja, masti, plastika i sl.). Tehnički problem, pa tako i širenje mirisa, uzrokovani su jednim dijelom i nepropisnim korištenjem sustava od strane pojedinih korisnika. Rješenje ovog problema ne može biti ukidanje prihoda Općini (jer tada Općina više neće imati sredstava za hitne popravke, pa će miris postati intenzivniji), već isključivo uvođenje tehničkog i komunalnog reda.

Zaključak i predloženi koraci

Slijedom svega navedenog, predlaže se Općinskom vijeću da zaprimljenu Peticiju mještana naselja Gračišće primi na znanje kao informaciju, te da odgodi donošenje bilo kakvih konačnih odluka o izmjeni komunalnih davanja do zaprimljenih službenih uputa nadležnih tijela.

Kao jedine zakonite i stručne mjere za rješavanje ove situacije, Općina poduzima:

1. **Čekanje očitovanja resornog Ministarstva:** Jedinstveni upravni odjel je uputio službeni zahtjev za mišljenje Ministarstvu prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine. Konačni stav o pravnoj utemeljenosti zahtjeva iz peticije zauzet će se tek nakon što Ministarstvo dostavi službeno tumačenje Zakona o komunalnom gospodarstvu. **Ukoliko službeno očitovanje Ministarstva utvrdi da je takva odluka u skladu sa zakonom i da se može donijeti, ista će se u najkraćem roku izraditi i dostaviti Općinskom vijeću na razmatranje i donošenje.**
2. **Hitne tehničke mjere i prijenos sustava:** Budući da su tehnički nedostaci otklonjeni, u tijeku je priprema dokumentacije za predaju pročištača na upravljanje javnom isporučitelju vodnih usluga. To je jedini ispravan put da se kroz stručno upravljanje i ugradnju biofiltera trajno uklone neugodni mirisi, neovisno o pravnom rješavanju same peticije.

Općinski načelnik
Ivan Jeromela, v.r.